

slovenski čebelar

1 9 6 6

LETO LXVIII

ŠT. 11

VSEBINA

Edi Senegačnik: Na slovesni otvoritvi čebelar- ske šole v Ochsendorfu pri Celovcu	263
Jože Resnik: Se o zdravljenju pršičavosti, za- strupitvah čebel in o čebelarjem nenaklonjeni družbi	270
R. B.: Pazimo na odpadni sladkor	272
France Guna: Jesen je tu	273
F. L.: Kako je Štirnarjev Janez v decembru čebele ogrenil	274

NOVICE IZ ČEBELARSKEGA SVETA

Zanimivo pismo iz Messine na Siciliji. Najbolj zanesljivo sredstvo proti veččam. Ali so prav- šnje le velike družine? Najboljša priprava za odkrivanje satja. Čebelarsko potovanje v Jugo- slavijo. Izlet na XXI. mednarodni kongres Api- mondije v Marylandu v ZDA. Čebelarstvo v Romuniji	276
---	-----

NAŠA ORGANIZACIJA

Izvillek iz zapisnika 6. seje IO dne 7. oktobra 1966. 60-letnica čebelarske družine Gradišče- Lenart v Slovenskih goricah. 20-letnica čebe- larske družine Studenci-Pekre	279
--	-----

List izhaja vsakega 1. v mesecu. Člani, ki plačujejo letno članarino 1700 din, ga prejemaajo zastonj. Izdaja ga Zveza čebelarskih društev za Slovenijo v Ljubljani, Cankarjeva cesta 3/II, tiska CP Delo — obrat Triglavska tiskarna v Ljubljani, ureja uredniški odbor: Valentin Benedičič, Ivan Majcen, Slavko Raič, France Rome, Edi Senegačnik in Joško Slander. Odgovorni urednik Edi Senegačnik. Letna naročnina za nečlane 2000 din, za inozemstvo 2500 din. Posamezna številka na 32 straneh stane 230 din, na 16 straneh 120 din. Odpovedi med letom ne upoštevamo. Kdor plačuje članarino v obrokih, se s prvim obrokom zaveže, da jo bo do konca leta v celoti poravnal. To velja tudi za naročnino. Številka žiro računa pri Narodni banki v Ljubljani, Miklošičeva cesta, 503/8-357

NA SLOVESNI OTVORITVI ČEBELARSKE ŠOLE V OCHSENDORFU PRI CELOVCU

EDI SENEGACNIK

Koroški čebelarji so dobili letošnjo jesen svojo novo čebelarsko šolo, in sicer v vasi Ochsendorf, ki je oddaljena kakih 20 km od Celovca. To je že peta čebelarska šola v Avstriji. K slovesni otvoritvi so povabili koroški čebelarji tudi našo Zvezo, s katero jo vežejo prijateljski stiki. Pred dvema letoma so nas obiskali ob Janševi proslavi v Breznici in takrat smo se pogovorili o sodelovanju in reševanju skupnih problemov. Na Koroško smo odšli v soboto 10. septembra popoldne, in sicer predsednik Benedičič, podpredsednik Ivo Barič, tajnik Jože Walas in jaz.

Bil je čudovito lep dan, kakršnih smo imeli letošnje poletje tako malo. Ko bi na polju ne bila odevetala ajda, bi bili prepričani, da smo v mesecu juniju ali juliju. Pozna ajda se je ponekod šele razcvetela in lepo je bilo pogledati cvetoče poljane te nežne znanilke prihajajoče jeseni. Seveda smo govorili o njej in o zlatih časih, ko so bili jeseni panji polni sladkega ajdovca, ki ga je bilo dovolj za čebele in tudi za čebelarjev lonec. Letos pa se je spet ponovilo to, kar smo doživeli čebelarji tudi prejšnja leta: na ajdi niso nabrale čebele prav nič; domov so pripeljali celo za 2 ali 3 kg lažje panje. Komaj smo se zavedli in že nas je vozilo tovariša Bariča pripeljalo na mejo. Prijazna uslužbenca sta nam žigosala potne liste in nam zaželela srečno pot. Tako je bilo tudi na avstrijski strani. Vse formalnosti

so bile končane v nekaj sekundah. Prvikrat sem občutil, da meje zares izginjajo in da ljudi v prihodnosti ne bodo več ločevali. Svet postaja zares majhen in meje že izginjajo nekam v zgodovino.

Na avstrijski strani smo takoj opazili, da si tudi tam močno prizadevajo zgraditi prav tako moderno cesto, kot je na naši strani. Zaradi izredno neugodnega terena pa je stvar veliko težja.

Pripeljali smo že do prvih hiš in opazili na neki gostilni napis »Deutscher Peter«. Tovariš Barič nam je pojasnil, od kod izvira to ime. Nemški cesar, ki je baje prišel v srednjem veku semkaj, ni našel tu nikogar, ki bi govoril nemško. Le v tej gostilni je znal govoriti »birt« ta jezik. Že smo bili preko Drave in zagledali na bližnjih hribih prve koroške vasi. Vse so se svetile v soncu in zdelo se mi je, da so bile v poznem popoldnevu še lepše in prikupnejše kot naše. Predsednik nam je razkazoval pokrajino, hribe, vasi in nam tudi pokazal, kje je nastala tista prelepa »Pojdem v Rute«. Morali smo jo zapeti in potem še druge koroške, tako da smo kar mimogrede prišli v Celovec. Ob poti smo videli pri neki kmečki hiši lep čebelnjaček v kranjskem slogu. Bil je poln živo pobarvanih kranjičev. V Celovec smo prišli prezgodaj, zato nas je naš prijazen voznik popeljal še ob Vrbskem jezeru. V prijetni gostilnici smo se za kratek čas ustavili in odžejali z dobrim pivom, potem pa se vrnili v Celovec. V poznem sobotnem popoldnevu je bilo prijazno mestece skoro prazno. Ljudje so že odšli iz mesta na svoj zasluženi vikend. Iskali smo Delavsko zbornico, kjer smo imeli skupno večerjo in po njej še tovariški večer. Na cesti skoro ni bilo žive duše. Pa smo le opazili dva pešca na pločniku in ju pobarali, po nemško seveda, za pot. Obrnil se je prijazen možak, pogledal registrsko tablico na avtomobilu in nam v lepi slovenščini odgovoril: »Dober dan, gospodje! O, Slovenci ste. Pozdravljeni! Tamle je Delavska zbornica!« Dobro se nam je zdelo, da smo slišali domačo besedo. Ljubeznivi možak je bil slovenski duhovnik — domačin, kar smo spoznali po belem ovratniku. Kako prijetno je človeku pri srcu, če zasliši med tujimi ljudmi domačo govorico.

V Delavski zbornici so se že zbirali koroški čebelarji in njihovi gostje iz drugih avstrijskih pokrajin. Navdušeno so nas pozdravili, potem pa smo se že začeli pogovarjati o letini in naših muhah. V veseli družbi smo kako urico kramljali, potem pa so nas povabili k slovesni večerji. Tam smo se pozdravili s starimi prijatelji in znanci. Izredno ljubeznivo nas je pozdravil predsednik koroške čebelarske Zveze dr. Priessnitz z odborniki, potem predsednik avstrijske čebelarske Zveze Alois Tropper s soprogo, sekretar avstrijske čebelarske Zveze Ferdinand Brückner, predsednik nemške čebelarske Zveze dr. Fahr in še drugi. Pri večerji smo se že sprostiti in povedali marsikako veselo. Počasi se je začelo izgublјati tisto zoprno uradno vzdūšje, ki ga čuti človek spočetka. Zdaj smo bili spet samo čebelarji in prijatelji. Po večerji so nas povabili naši gostitelji v zgornje prostore Delavske zbornice, kjer so priredili ob tem prazniku posebno prirsčno slovesnost: pisan domači večer, pri katerem je sodelovala godba na pihala. Vsi godci so bili v narodnih nošah, prav tako pa tudi pevci in pevke pevškega društva St. Georgen in posebna folklorna skupina z brhko in duhovito napovedovalko. Dvorana je bila polna čebelarjev, njihovih družinskih

članov, prijateljev in znancev. Večer je bil res lep. Ko smo poslušali otožne koroške narodne pesmi, sem se spomnil tudi na tiste, ki jih prepevajo naši ljudje in še posebej na tisto prelepo koroško, ki pravi:

»Kjer so me zibali mamica moja in prepevali hajli, hajlo!«

Ta večer smo bili izredno dobre volje, kramljali in obujali spomine. Predsednik Tropper je skrbel, da kozarci niso bili nikdar prazni. Mi pa smo ugotavljali, da avstrijski rizling prav nič ne zaostaja za našim muškarnim

Poleg nove čebelarke šole je tudi vzoren šolski čebelnjak — bodoče vzrejevališče. V njem je posebna soba za vzrejna opravila in manjše sestanke.

silvancem in drugimi vrstami vina. Morda so njihova vina še boljša. Ljudje so se veselili in prepevali. Naš zgovorni tajnik tov. Walas se je nekje izgubil med množico svojih koroških znancev in prijateljev. Že je bila polnočna ura in morali smo se posloviti. S predsednikom Benedičičem sva bila gosta dr. Priessnitz, ki naju je popeljal v svoj gostoljubni dom v Šentvid ob Glini, kakih 20 km od Celovca.

Drugo jutro sva lahko občudovala njegov lepo urejeni dom, ki bi mu lahko rekel dvorec. Nekoč je bil to res lovski dvorec briksenških škofov. Čebelar dr. Priessnitz ga zdaj že nekaj let preureja in povedal je, da je vložil v popravila že ogromne denarje. Opazili smo, da so čebelarji tudi

tukaj podjetni ljudje in eden izmed njih je tudi dr. Priessnitz. Na vrtu sva opazila tople gredice in rastlinjak, ki je bil poln kaktusov. Predsednik dr. Priessnitz je velik ljubitelj teh eksotičnih rastlin in cvetlic. Pa saj se oboje ujema: čebele in cvetlice. Toda časa za ogled lepega vrta ni bilo, kajti morali smo se odpeljati v Ochsendorf k novi čebelarški šoli na slovesno otvoritev. Tam se je zbralo več sto ljudi, ki so si ogledovali velik ograjen vrt ter šolo in vzoren čebelnjak, ki naj bi bil obenem tudi vzrejalnišče za to področje. Godba na pihala je imela najprej svoj slavnostni koncert, potem pa je predsednik koroške čebelarске Zveze dr. Priessnitz odprl slovesnost. Pristrčno je pozdravil vse goste in potem v daljšem govoru

Nova čebelarška šola tik pred dograditvijo. Poslopje je sredi lepega ograjenega vrta. Vsa lega je odprta proti jugovzhodu, s severa pa jo varuje z gozdom porasel hrib.

opisal trnovo pot koroških čebelarjev. Tudi oni so preživljali hude in razburljive čase, vendar so vedno trdno stali ob svoji organizaciji. Njihov trud pa je zdaj kronan z uspehom. Danes imajo pred seboj novo čebelarško šolo. Njihove stare želje in sanje so se uresničile. Pri vseh prizadevanjih pa družba ni pozabila nanje. Prav njej se morajo koroški čebelarji zahvaliti, da imajo danes svoj lepi dom. Poleg predsednika so se oglasili še drugi govorniki, predvsem zastopniki oblasti. Ti niso samo pozdravili čebelarje in jim želeli največ uspeha, pač pa je imel vsakdo celo majhno predavanje o čebelarstvu in njegovem pomenu za skupnost. Vsi zastopniki oblasti so ponavljali, da bodo čebelarjem še in še pomagali. Poglejmo, kakšni predstavniki oblasti so bili tu. Zastopnik zveznega kmetijskega ministra z Dunaja je bil njegov namestnik dr. Stelzer, deželnega glavarja Simma je zastopal njegov namestnik, potem je bila še vrsta uglednih zastopnikov koroške deželne vlade, čebelarških organizacij in ne vem kdo še vse. Tudi naš predsednik je pozdravil koroške čebelarje in jim v imenu slovenskih

čebelarjev iskreno čestital k njihovemu uspehu z željo, da bi se naše sodelovanje tudi v prihodnosti tako lepo razvijalo. Zanimivo je pri tem, da je Koroška čebelarstva zveza odlikovala vse zastopnike oblasti, ki so kakorkoli sodelovali in pomagali pri gradnji šole ali pa podpirali prizadevanja čebelarstevskih organizacij. Odlikovali so tudi predsednika naše Zveze tovariša Valentina Benedičiča. Vsa slovesnost je trajala nad dve uri, tako da so bili navzoči že kar malce utrujeni. Nič ni čudnega, da sem ob vseh teh govorih premišljeval o naših zastopnikih oblasti pri raznih čebelarstevskih slovesnostih. Kar berite poročila naših čebelarstevskih organizacij, pa boste videli, kdo vse prihaja na njihove slovesnosti, občne zборе in različne prireditve. Navadno ni nikogar. Kdaj se bo vse to pri nas spremenilo, saj smo vendar znana čebelarstva dežela z bogato tradicijo in z mnogo boljšimi pogoji za čebelarjenje, kot pa jih imajo v Avstriji. Za pojasnilo naj nam bo zdaj samo kratek podatek. Novo čebelarstvo šolo so začeli graditi koroški čebelarji sami, potem ko so prodali staro na Kreuzbergu. Do konca leta 1965 je vložila Koroška čebelarstva zveza za šolo 412.582 šilingov. Dobila pa je tele podpore: leta 1964. 102.900 šilingov od Zveznega ministrstva za poljedelstvo in gozdarstvo na Dunaju in od Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo v Celovcu za zgraditev vzrejnega središča. Leta 1965. so dobili 350.000 šilingov od koroške deželne vlade za zgraditev čebelarstva šole. Leta 1966. so prejeli 200.000 šilingov od Zveznega ministrstva za poljedelstvo in gozdarstvo na Dunaju. V celoti so prejeli 652.900 šilingov podpore od pristojnih oblasti. Kako pa je s to stvarjo pri nas? Koliko podpore so dobile čebelarstva organizacije za napredek slovenskega čebelarstva? Kdaj bo pri nas drugače?

Po končanih slovesnostih smo si ogledali notranjost šole. Videli smo svetle učilnice in predavalnice ter lepo opremljene sobe za tečajnike. Prostor za laboratorije in delavnice še niso opremljeni, zastopniki oblasti pa so obljubili tudi pri tem svojo pomoč. Kletni prostori so namenjeni za delavnice, za kuhanje voščin in za skladišča. Tu so tudi peči za centralno kurjavo, kajti vsaka soba ima tudi svoj grelec.

Pri skupnem kosilu smo ponovno čestitali koroškemu čebelarstvu k njihovemu velikemu uspehu. Na uho smo jim povedali, da nas njihovi vzgledi močno vlečejo in da bomo skušali tudi mi zgraditi nekaj podobnega. Verjetno bomo morali graditi sami brez kakršnekoli podpore tistih, ki bi nam morali pomagati. Morda pa se bodo tudi pri nas odgovorni ljudje premislili in spregledali ter podprli naša prizadevanja. Še in še smo kramljali prav tja do pete ure popoldne, ko smo se morali ločiti od dragih prijateljev. Na povratku smo obiskali še Gospo Sveto in Vojvodski prestol na Gosposvet-skem polju. Tu smo opazili precej naših avtobusov in ljudi, ki so prišli semkaj na izlet.

Vračali smo se z zavestjo, da smo še bolj utrdili prijateljske stike z našimi čebelarstevskimi prijatelji onkraj meje. Tudi mi bomo skušali hoditi po njihovih poteh, pri tem pa se ne smemo ustrašiti težav in naporov ter morebiti tudi razočaranj. Vse to nas bo samo krepilo na naši poti k napredku.

ŠE O ZDRAVLJENJU PRŠIČAVOSTI, ZASTRUPITVAH ČEBEL IN O ČEBELARJEM NENAKLONJENI DRUŽBI

JOZE RESNIK

Na področju mariborskega društva skrbi za zdravje čebeljih družin odsek za zatiranje čebeljih bolezni, ki zelo pridno deluje, zlasti odkar se je pojavila v Mežiški dolini pršičavost.

Prvič so pri nas ugotovili pršičavost (Acariozo) v Pesniški dolini 1965. leta, leto pozneje pa na Rdečem bregu pri Puščavi. Ta žarišča smo takoj zatrli s folbeksom. Leta 1963 je bilo ugotovljenih že pet žarišč v Kamnici pri Mariboru, Rošpohu in na Fali. Lani pa nas je presenetila na območju občin Maribor-Center, Tabor in Tezno, skupno smo ugotovili 16 žarišč. Zaradi tehničnih ovir in prepozno prispelih izvidov ni bilo mogoče povsod izvesti zatiralnih akcij. Število ugotovljenih žarišč na podlagi obsežnejših preiskav v minuli zimski sezoni se je povečalo na 71 primerov.

Vsa doslej ugotovljena žarišča smo zdravili tako, da smo zajeli vse čebelnjake v okolici s polmerom 1,5 km. Pokazalo pa se je, da tak način zdravljenja ni najbolj uspešen, predvsem zaradi tega, ker so po končanem zdravljenju dovoljene selitve. Res je, da so bile čebele od ugotovitve bolezni do končnega zdravljenja pod zaporo in so jih šele nato smeli prepeljati na druga pasišča izven zapornega področja. Menim, da je neuspeh v tem, ker so ozdravljene čebele prišle v stik z okuženimi na pasišču. Nekateri čebelarji stalno skupaj prevažajo čebele na pašo. Pri enih se ponavlja pršičavost v presledkih nekaj let, pri drugih pa se še ni ugotovila. Poudariti moram tudi to, da so bili v obeh primerih redno pregledani vzorci zimskih mrtvic. Morda imamo tudi pri nas čebelja plemena, ki so odporna proti tej bolezni, pa se tega niti ne zavedamo. Pri tem se opiram na članek angleškega strokovnjaka Adama Kehrleja. Ta je odkril čebelje rodove, ki so odporni proti pršičavosti. To omenjam le zaradi tega, da ne bomo vzrejali matic od tistih čebel, pri katerih so že ugotovili pršico.

Zelo dvomljivo je, da bi se pršičavosti kmalu znebili, čeprav imamo precej zanesljivo zdravilo, in so tudi pregledniki in čebelarji pri zatiranju zelo poštrevni in temeljiti. Lahko se zgodi, da bomo bolezen v prihodnjih letih ponovno odkrili in to kljub široko zasnovani zatiralni akciji, ki je zajela območje treh mariborskih občin. Zdravili smo okoli 4000 čebeljih družin. Iz dosedanjih poročil je razvidno, da je celotna akcija v redu potekala. Zdravljenje se je končalo meseca junija. Vse bi bilo v redu, če bi na pasiščih smotrno razmeščali čebele tako, da ne bi prišle ozdravljene v stik s tistimi, ki niso bile niti bakteriološko pregledane. Domnevamo, da je ta kužna bolezen razširjena tudi v sosednjih občinah. Tam pa je še niso odkrili morda prav zato, ker je niso iskali ali ker jim še ni prizadejala prevelike škode. Nekateri menijo, da se ta bolezen pojavlja podobno kot nosema; kdaj pa kdaj izbruhne, nato pa se sama po sebi zopet poleže. Drugi so zopet preveč zaskrbljeni, češ da se pršičavosti ne bomo več znebili ter bomo morali leto za letom pliniti, podobno kot kmetje škropijo drevje

in druge poljščine. Te domneve so v precejšnji meri upravičene in to iz različnih razlogov.

Kadar zamedí gozd, pripeljejo na pohorska in kozjaška pasišča iz vseh krajev Štajerske in Prekmurja ter drugih krajev ogromno panjev. Na razmeroma majhnem prostoru, zlasti v naseljih, postavijo prevaževalci cele skladanice panjev. Često se dogaja, da čebelarji sploh nimajo potrdil o zdravju svojih čebel. Na drugi strani pa se naši prevaževalci, ki redno dajejo čebele na pregled, premalo zanimajo, kakšno je zdravstveno stanje čebel na tistih področjih, kamor vozijo na pašo. V obeh primerih je nevarnost okužbe velika, in sicer zaradi tega, ker niso vse čebele pod zdravstveno kontrolo. Zaradi tega bi bilo potrebno izdelati pašni kataster, ki naj bi bil uzakonjen. V njem naj bi bila zajeta vsa pasišča in paše ter določeno maksimalno število čebeljih družin. Domače čebele na teh pasiščih bi morale biti prav tako pod zdravstveno kontrolo.

Morda se bo komu zdelo vse to preveč birokratično in nepotrebno delo, ki ga je že v čebelarski organizaciji sami preveč. Drugačnega mnenja o tem vprašanju pa smo pregledniki, ki plinimo že nekaj let brez pravega uspeha. Kdor tega ni skusil, niti ne ve, kaj pomeni ponoči obiskovati čebelnjake pri vsakem vremenu. Včasih se vrneš domov namesto zvečer šele naslednje jutro, ker te je na poti dohitelo slabo vreme. Nenaspan si, moker, blaten in premražen. Zato nam dela ta čebelja bolezen tako velike skrbi in si želimo samo to, da bi jo končno le zatrli.

Čebele prevažamo danes iz kraja v kraj ne samo zato, da bi povečali donose medu in zaposlili čebele, ker to ugodno vpliva na njih zdravje, marveč tudi zato, ker zanje ni več varnega prostora na obdelani zemlji. Naše varovanke so vedno bolj ogrožene zaradi sodobnih agrotehničnih posegov in ukrepov pri zatiranju rastlinskih škodljivcev s kemičnimi škropivi in prašivi. Pretežno vsa škropiva in prašiva so takšna, da so za čebele bolj ali manj strupena. Letos smo ponovno ugotovili nekaj zastrupitev čebel v mesecu aprilu. Nedvomno je prišlo do teh nesreč, kar je razvidno tudi iz zapisnikov, zaradi nepravilnega ravnanja s kemičnimi sredstvi, ker niso pravilno in ob pravem času škropili. Komisija za zdravstveno stanje čebel pri našem društvu je nato sklicala dne 27. aprila t. l. sestanek, na katerega je povabila tudi občinske kmetijske inšpektorje ter predstavnike Agro-kombinata Maribor. Od povabljenecv iz treh občin se ga je udeležil le en občinski kmetijski inšpektor, in sicer iz občine Maribor-Tabor, medtem ko so pokazale občine Maribor-Tezno in Center nerazumevanje za naše prizadevanje, saj niso poslale nobenega predstavnika. Agrokombinat je poslal tri zastopnike, ki so med drugim izjavili, da so taki sestanki koristni in potrebni, žal pa ne morejo spremeniti svojega določenega škroplilnega programa ter bodo pri prihodnjih škropljenjih uporabljali za čebele še bolj strupena sredstva. Upoštevali pa bodo naše pripombe pri tehnični izvedbi škropljenja, kolikor bo to mogoče.

Zaradi tega smo se obrnili na veterinarsko inšpekcijo, ki nam je dovolila, da takoj prepeljemo čebele iz okuženega področja na okuženo področje, in sicer tja, kjer ni nevarnosti, da bi se čebele zastrupile zaradi škropljenja. Kaže, da čebelarji ne bomo prišli zlahka iz začaranega kroga vse tako dolgo, dokler ne bo družba bolj naklonjena in razumevna za naše

napore, sicer bo postalo čebelarstvo zaradi tega popolnoma nerentabilno. Prav nič nam ne koristijo ugotovitve, da so čebele za kmetijstvo koristne žuželke, če pa družba po drugi strani ne podpira čebelarstva. Z opraševanjem opravljajo čebele koristno delo, ki je več vredno kot ves med in vosek. Zato čebelarji *upravičeno pričakujemo od družbe, zlasti pri zatiranju kužnih bolezni in preprečevanju zastrupitve čebel, nekaj več razumevanja in izdatne podpore.* Menim, da smo kot proizvajalci upravičeni to zahtevati. Menda ni treba pri tem spet poudarjati, kaj vse daje skupnost za napredek čebelarstva v sosednji Avstriji in v drugih državah.

PAZIMO NA ODPADNI SLADKOR

R. B.

Prijatelj čebelar me je naprosil za nasvet, kaj naj ukrene s svojimi čebelami, pri katerih je bila ugotovljena močna nose mavost. Nikakor se mu niso mogle okrepiti. Ker je bila brezpašna doba, sem mu svetoval, naj jih krmi na zalego s sladkorno raztopino. Po nekaj dneh me ponovno obišče in mi pove, da čebele nočejo sprejemati raztopine. Stopil sem do njegovega čebelnjaka in ugotovil, da so bili pločevinasti pitalniki v vseh panjih polni, v njih pa je bilo mnogo mrtvih čebel. V panjih so bila tudi dna mokra od raztopine, mokra so bila celo pročelja panjev. Nobena čebela se ni dotaknila tekočine, temveč so se vse umikale v zgornje predele panja. Gnezda so kar zapuščale in se držale na bradah ali pa v mediščih. Večina čebel je bila nekako otopela, brez vsake živahnosti, le nekaj malega jih je bilo silno srboritih.

Bil sem zelo presenečen in vprašal moža, s kakšnim sladkorjem je krmil. Odgovoril mi je, da s čistim odpadnim, ki ga je dobil po znižani ceni.

Ker si nisem znal tega pojasniti, sem le poskusil raztopino in takoj ugotovil, da je bila slana. Ko sem pregledal vrečo omenjenega sladkorja, sem ugotovil na prvi pogled, da je sladkor lep in čist, toda v njem je bilo več drobnih soli kot sladkorja samega.

Kaj naj zdaj ukrenemo? Tekočino smo zavrgli, dna in pročelja panjev pa dobro izprali z vodo. Pri pregledu satov sem ugotovil, da je bila na spodnjih koncih polegajoča se čebelja ali trotovska zalega mrtva. To si razlagam takole: čebele so si omočile krila in nožice v slani raztopini in oškropile polegajočo se zalego, ki je zaradi tega pomrla.

Zdaj pa še nerešeno vprašanje: zakaj v nekaterih panjih istega čebelarja še danes dobimo zalego, ki sicer popolnoma dozori, mnoge čebele pa ne morejo iz celic. Čeprav jih odpro, potem v njih pomro. Trije panji so celo prelegali matice, ostali pa so brezmatični, ker se matice niso poleggle. V matičnikih so bile mrtve matice. Pripominjam, da so ostali ti matičniki zaprti!

Prvotno sem menil, da je krivo staro satovje, toda to se dogaja tudi v čisto novem satovju.

To mi je še vedno uganka in prosim za pojasnila.

Naj pa sledi iz tega primera nauk: Bodimo previdni z odpadnim sladkorjem! Čebele nam dajejo čist med, dajmo jim tudi mi čist sladkor!

JESEN JE TU...

FRANCE GUNA

Da, saj smo pravzaprav že kar sredi jeseni, in kakor v vsej naravi tako se čuti otožni jesenski dih tudi v naših uljnjakih. Sonce s svojimi poslednjimi žarki poljublja umirjene panjske končnice in le kaka osamljena čebelica še obletava skromno cvetko, ki plaho drgeta v neprijazni burji. »Kje so moje rožice...« odmeva trpka melodija v duši čebelarja, zročega v mrtvo lice svojega ulnjaka.

V dobro voljo nas spravi za nekaj časa le še Martinovo poletje, a kaj, ko to traja — kot pravijo — le tri dni. Četrty dan res kaj rado že »zavijem«. Včasih imamo pa tudi idealno lep november: nad porumenelimi gozdovi se spenja nebesna sinjina, kakršne še poleti ne vidiš zlepa.

Tak november se čebelam kar prileže, posebno še tistim, ki so bile pozno ali celo prepozno nakrmljene za zimo; te se morajo še pošteno spreleteti. Le tako se lahko pozneje docela umirijo.

In še nekaj! V novejšem času si čebelarji zelo prizadevamo, da bi nam matice jeseni kolikor mogoče dolgo ali pozno zalegale. Vsakdo želi pač imeti za prihodnjo pomlad čim več krepkega svežega zaroda. Razumljivo, saj se nam na jesen že po naravi sami število čebel v panjih zelo skrči, potem pa pride vmes še to in ono, kar nam žival zdesetka. Obilno jesensko krmljenje je že nekaj takega, kar nam čebele hudo izčrpa, saj so morale opraviti ogromno delo, da so znesle v satje po šest, osem ali celo deset kilogramov zimske zaloge. Marsikdo je mnenja, da bi bilo prav zato boljše naliti sladkorno raztopino kar direktno v satje, ter tako tudi naredi, da obvaruje svoje čebele prehudega napora, sebi pa prihrani zamudno pokladanje v koritcih. Seveda pa je spet boljše, če so čebele raztopino po svoje predelale ali invertirale ter si zaloge tudi po svoje uredile.

Ob jesenskem krmljenju je bilo tudi dosti medsebojnega spopadanja, čeprav ni prišlo do nikakega ropanja. Ob takih priložnostih vodi pač vsako srečanje na panjskih bradah v zaplete. O jesenskem pitanju z medom sploh ne govorim, saj bi pomenilo le ogenj v streho.

Pozno zaleganje matic nam je torej zelo ugodno izravnalo jesenske izgube. Panji z mladimi letošnjimi maticami so imeli v oktobru še kar lepe ploskve pokrite zalege, ki predstavlja dragoceno delovno silo za prihodnjo pomlad. Toda ravno za te pozne mladice je posebno važno, da se pred zimo do dobra spraše in otrebijo. Saj vemo, kako nam še spomladi v maju često padajo, če jim dolgotrajno deževje brani, da bi se pravočasno otrebile.

Največkrat pa je november pust in neprijazen; ni več toplo, a tudi pravega mraza še ni. Za čebele to ni kaj prida: zdaj izleti ena, zdaj druga, a vrne se le malokatera. Po hribih se vlačijo sive megle, ki napovedujejo bližajočo se zimo.

Toda to nas ne bo plašilo. Kdor je svoje čebele za zimo pošteno oskrbel, kot nas je v prejšnjih številkah poučeval naš list, zdaj mirno čaka njenega prihoda; saj vidi v njej važen pogoj pravega počitka za čebele. Res pa je, da se od njih še kar ne more ločiti. Če še ni prekril

okene s papirjem, kaj rad stopi kak večer po prstih v ulnjak. Posebno topel občutek ga obide, ko »prav narahlo« odpre panjska vrata in z žepno svetilko posveti med ulice: živalca ob živalci, vse gosto zasedeno. »E, niso slabe; pravzaprav so še boljše, kot sem mislil«, mu prešine dušo tihi čebelarški ponos...

Naš žnideršič je za takele bežne preglede res izredno pripraven. Ne vem, če še pri kakem panjskem sistemu tako z lahkoto, na hitro, brez ropota, a s toliko gotovostjo lahko presodiš moč čebelje družine v tem času. Nobenega vznemirjenja, — le globok, miren in polno doneč »žžžž...« ti pritrdi, da je žival zadovoljna s seboj in s teboj ter da lahko mirne duše odideš.

H koncu te čaka le še eno delo, — da namreč čebele prav odeneš: ne preveč ne premalo, ne prezgodaj ne prepozno. No, saj preveč odete niso zlepa; kvečjemu če bi jim preveč utesnil žrela ali če bi z bradami docela pozaprl verande in jim tako popolnoma onemogočil izhod; nikari! samo tega nikoli! Prav zato teh zaklopnih verand nič kaj ne obračtam. Za nemoteno prezimovanje so boljše brade prvotnega tipa, s katerimi pozimi žrela samo zasenčiš, izlet in povratek pa je čebeli še vedno prost.

Premalo ali pa nepravilno odete so čebele, če panj zadaj ali ob straneh moči. Sopara je bila in bo, toda vsede se vedno v najhladnejšem kotu; tako je tudi v kuhinji in v stanovanju. Zato naj bo panj z vseh drugih strani odet tako toplo in neprodušno, da ostane kot najhladnejše mesto le prostor ob žrelu, skozi katerega naj potem izpuhteva sopara.

Prezgodnjega odevanja ne priporočamo, ker se čebele predolgo ne umire. Nekoliko hladu naj le začutijo, da se rajši in pravočasno stisnejo v gručo. Najprimernejše je postopno odevanje: najprej s plastjem časopisnega papirja, pozneje pa s slamnicami.

Predolgo pa tudi nikar ne odlašaj z odevanjem, da ne boš sredi zime po nepotrebnem ropotal po ulnjaku. Saj si že stokrat slišal, da je mir najvažnejši pogoj za dobro prezimovanje. Sploh je mir dragocena vrednota tako za človeka kot za čebelo. Mir na znotraj in mir na zunaj — oboje mora biti. Mir v dušah in v zunanjem svetu, mir v panju in okoli njega — le tako bomo srečno prebrodili zimo in druge težave — mi in naše ljube čebelice.

KAKO JE ŠTIRNARJEV JANEZ V DECEMBRU ČEBELE OGRENIL

F. L.

Prav gotovo taki zgodbi ne bi verjeli, ko vam ne bi povedal, kako se je to godilo. Potem boste priznali, da je na svetu vse mogoče.

Bilo je visoko tam gori v Veliki gori, kjer trpijo ribniški svatje poleti neizmerno žejo, pozimi pa brije čeznje ledena mrzla burja in spiha z njih še tisto malo snežne odeje, ki bi jih sicer varovala pred zmrzlinami. Torej tam visoko se razprostirajo nepregledni bukovi gozdovi, ki jih navedno sekajo od oktobra do marca.

Tistega decembrskega dne, pred tremi leti, je tudi Štirnarjev Janez sekal v Veliki gori pri ribniških svatih, o katerih pripoveduje bajka, da so okameneli, ker so preklinjali sonce. Ko so podrli veliko staro bukev, je v dolžini petega ali šestega metra nekaj zašumelo. Sprva so mislili, da so polhi. Ko pa so si votlino natančneje ogledali, so ugotovili, da so v duplu divje čebele.

Pa Štirnarjev Janez ne bi bil Štirnarjev Janez, ko ne bi sedaj res nekaj čebelarskega ukrenil, kar je izzvalo smeh in šale njegovih tovarišev. Izrezali so duplo tako, da sta ostala dno in strop dupline cela, potem pa je Janez sam lepo počasi in pazljivo čok nalahko obtesal in pri tem seveda pazil, da ni nikjer ranil oziroma odprl dupla. Ko je bil čok dovolj obtesan, ga je poskušal dvigniti. S težavo je šlo. Nato je napravil nosilce in si ga zadel na rame ter se jel polahko spuščati proti dolini, korak za korakom. Končno je le prispel tja doli, moker kot miš od težkega bremena, pa čeprav jih je bilo 15 pod ničlo.

V dolini je čok naložil na sani in ga odpeljal domov. Kmalu se je razneslo po vasi, da je Štirnarjev Janez pripeljal domov divje čebele. Prišli so vsi vaški čebelarji in tudi drugi radovedneži, da Janezu pomagajo, pa če drugače ne, vsaj z nasveti.

Čok s čebelami je postavil v malo sobo in s kurjenjem začel v njej polahko dvigati toploto. Ko so posamezne čebele že začele izletavati, je Janez preklal čok na dvojce in zagledal v duplu zelo živahno čebeljo družino, ki pa ni imela prav nobene hrane več.

Čebele so se kaj hitro razživele. Gnezdo se je razdrlo in treba je bilo hitro ukrepati. Nov AŽ-panj in nekoliko satov, oblitih oziroma napolnjenih z medom, je pomagalo za prvo silo. Čebele so planile na nastavljeno hrano in potem so bile tudi kaj hitro v panju. Vse je bilo nato opravljeno tako hitro in previdno, da se je uničilo čim manj živali. Posebno so namreč pazili, da niso sedale na okenske šipe, ki so bile zaledenele in so jih zato zakrili z belimi zavesami.

Še nekoliko dni so pri Štirnarjevih kurili sobo, a čebele so pomalo tudi izletavale in se zopet vračale v panj. Pripravljeno hrano so lepo pobrale. Ko so je imele dovolj, je začel Janez polahko ohlajevati sobo tako, da so se začele čebele stiskati v gručo. Peti, šesti dan je bilo vse urejeno. Čebele so se že stisnile v krepko gručo v hladni sobi.

Cez nekoliko dni je Janez odnesel panj prav previdno v čebelnjak in ga postavil na primerno mesto. Zgodaj spomladi se je začela ta družina prav lepo razvijati. Postala je ena najboljših Janezovih družin. Od takrat še ni rojila in je najboljši medar. Seveda je Janez vzredil iz nje že nekaj družin. Ta družina pa, za katero se je Janez toliko namučil, mu je še danes najljubša in je nanjo prav po pravici ponosen.

Op. ured.: Naši čebelarji marsikaj dožive. Prav bi bilo, da bi svoje dogodivščine tudi zapisali ali pa jih vsaj komu povedali, da bi jih zapisal. Tako je napravil Štirnarjev Janez. Ljudje take zgodbe zelo radi bero. Toda zelo težko je pripraviti zlasti starejšega človeka, da bi kaj napisal. Marsikdo pravi: »Ej, jezik mi že teče, včasih še preveč, pero pa ne! Kar nič se mi ne da pisati!«

Le korajžo, pa bo šlo. Urednik bo vsakega prispevka vesel. Če bo treba, ga bo že popravil ali popilil. Nič ne de, če bo beseda morda okorna in pisava težka. Vse bomo lepo uredili, da bo potem napisano lepo in bodo ljudje radi brali.

novice iz čebelarškega sveta

Zanimivo pismo iz Messine na Siciliji. Naš veliki prijatelj in svetovno znani vzrejevalec matic g. Albert piše v svojem pismu 16. septembra t.l. tole:

»Srčna hvala za obe izredno lepi matici, ki sta prišli živi in zdravi na Sicilijo. Prvo pismo z eno matico je prišlo 12. septembra (po petih dneh potovanja) in drugo že naslednji dan, torej po šestih dneh. Čudno je, da je imela samo prva maticica dve mrtvi spremljevalki, druga pa nobene. Obe matici sta bili tako živahni, da sta takoj zleteli na okno čebelnjaka.

Oktober pridem verjetno na kongres v Beograd s skupino poklicnih italijanskih čebelarjev (Piana, Lega, Gerrotti) in drugimi, ki se zanimajo zlasti za socialistična čebelarska podjetja, torej za Agromel in za Subotico. Zelo zanimivo bi bilo, ko bi lahko ob tej priložnosti kaj več zvedel o delu in o uspehih teh velikih čebelarskih podjetij. Zelo bi me veselilo, ko bi se tokrat spet lahko videla, saj že dalj časa zbiram material za različne članke, ki jih ne bom objavil samo v Slovenskem čebelarju, ampak tudi v drugih inozemskih čebelarskih časopisih.

Nikar ne mislite, da čebelarimo mi na sončni Siciliji tako brez skrbi. Letos smo imeli veliko stisko zaradi pomanjkanja vode, zdaj na jesen pa napadajo naše čebelnjake celi roji sršenov. Vse čebele so v »pripravnem stanju« in tako razburjene, da je vsako dodajanje matic izredno nevarno. Poleg tega imamo vsako jesen še divje lačne roje, ki napadajo mirne čebelje družine in silijo kot razbojniki v panje. Tako so mi uničile dragoceno družino s Sklenarjevimi čebelami. V največji naglici se mi je posrečilo, da sem rešil matico in jo zaprl v maticnico. Tudi prvo Vašo matico, ki je bila izredno lepa, so razjarele čebele uničile. Bila je že prvi dan mrtva. Drugo pa nadziram vsakih nekaj ur in jo imam še danes, četrti dan, v maticnici. Se vedno so nekatere čebele besne kot divji psi in bočejo napasti matico. Kaj takega pri Vas prav gotovo ne poznate.

E. S.

Najbolj zanesljivo sredstvo proti voščenim večam je, kakor poroča znani avstrijski čebelarski list »Bienenvater« v letošnji oktobrski številki, preparat »D 209«. Preizkusili so ga na Zveznem čebelarskem inštitutu na Dunaju. Preparat »D 209« uničuje ličinke več v vseh razvojnih stopnjah in seveda tudi večje. Zlasti je dobro učinkoval pri večjih količinah starega satja. Sredi letošnjega poletja so preizkusili ta preparat na 2000 kg starega satja, ki so ga že močno načele večje. Satje je bilo v jutastih vrečah, naloženo dober meter visoko v zelo velikem prostoru. Nanj so polili 1 liter preparata »D 209«. Po dveh dneh so ugotovili, da so bile uničene vse večje v tem velikem kupu satja, in sicer od vrha do tal. Zanimivo je, da ta prostor ni bil neprodušno zaprt. Vanj so večkrat prihajali in odpirali vrata. Še po treh tednih niso opazili nobene večje več.

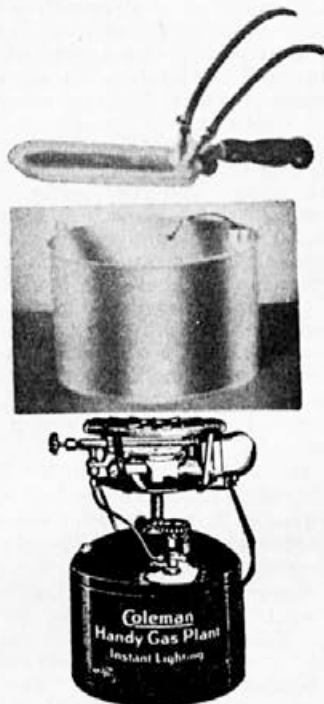
E. S.

Ali so pravšne le velike družine? Tako upravičeno vprašuje neki nemški čebelarski mojster in odgovarja sam z nedvoumnim »ne«. Po njegovi 30-letni praksi kot prevaževalec in po njegovem čebelarstvu, ki ima 100 panjev, mu je pač treba priznati toliko razsodnosti, da je ta »ne« upravičen. Sklicuje se na leta s slabimi pašami, ko v normalnih, običajnih panjih družine, že same po sebi močne, kakor jih zahteva posebno paša na repici, ob neugodnem vremenu gladujejo. Pri čezmerno močnih družinah v velikih panjih so te nevarnosti v takih časih posebno velike, ker je poraba lastne hrane naravno mnogo večja. Omenjeni čebelarski mojster se pri tem sklicuje tudi na poskuse dr. Kalverja, ki ni mogel dognati, da bi mogli tako imenovani orjaki v velikih panjih storiti več kakor družine v manjših panjih.

Če pa se loti velikih družin rojilno razpoloženje, potem pomeni to znatno več dela kot pri družinah v normalnih panjih. Zakaj komplicirano, če se da preprosto tudi priti do cilja in pri tem prepustiti čebelam še čim več njihovih naravnih pogojev za življenje.

Po »Die Biene« 1966 S. R.

Najboljša priprava za odkrivanje satja je parni nož, kakor pravi v svojem članku v 10. številki našega lista znani ameriški čebelar slovenskega rodu M. B. Nickelson. Skozi votel nož kroži para, ki prihaja po dveh gumijastih cevkah iz kotlička. Tega greje majhen bencinski grelec. Ta nož gladko odreže vse po-

krovčke in prav nič ne poškoduje satov. Naši slovenski čebelarji so zelo sposobni in imajo smisel za praktične stvari. Ni zlomka, da kaj takega ne bi znali napraviti!

E. S.

Čebelarstvo potovanje v Jugoslavijo. Pod tem naslovom opisujeta svoje vtise o lanskem obisku pri nas znana čebelarska znanstvenika prof. dr. G. F. Townsend in prof. dr. W. C. Roberts v junjski številki znanega ameriškega čebelarskega lista American Bee Journal. Tako le pravita med drugim:

»V domovini Antona Janše so nas izredno ljubeznivo sprejeli. Dvorano, v kateri sva predavala, so napolnili do zadnjega kotička in naju pozorno po-

slušali. Spraševali so nas o čebelarstvu v ZDA in v Kanadi in se zlasti zanimali za matiček mleček. 14. in 15. septembra 1965 sva obiskala več čebelarjev v okolici Ljubljane, med njimi znanega vzrejevalca Bukovška. On je eden izmed tistih čebelarjev, ki pelje čebele na pašo le enkrat ali dvakrat na leto, drugače pa slovenski čebelarji zelo radi prevažajo, nekateri tudi petkrat ali večkrat. V čebelarskem muzeju v Radovljici so nas najbolj pritegnile stare panjske končnice. V rojstni vasi Antona Janše so nas sprejeli izredno ljubeznivo pred obnovljenim Janševim čebelnjakom. Tega toplega sprejema ne bomo zlepa pozabili. Obiskali smo tudi rojstno hišo največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna, potem pa še znano letovišče Bled. Z Blejskega gradu smo uživali čudovit razgled. Kranjske čebele, ki smo jih videli, so bile bolj temne, krotke. Ugotovili smo, da ne zadelujejo rade. Nikjer pa nismo opazili tako močnih družin, kot jih zahteva naš ameriški standard.

Ko smo prekoračili Alpe in prišli v Avstrijo, smo kaj kmalu ugotovili, da nas doslej še nikjer niso tako ljubeznivo sprejeli in da še v nobeni deželi nismo videli takih čebelarskih zanimivosti, kakor tu. Morda je samo Adam Kehrle pred nami kaj takega doživel. Prav njemu se moramo zahvaliti za vse neizbrisne spomine na tej poti. On je napravil velikopotezni načrt za ta obisk in v čast nam je, da smo ga napravili v njegovi družbi.

Članek poživlja več lepih fotografij: Bukovškova plemenitna postaja, sprejem pri Janševem čebelnjaku z govornikom Cirilom Jalnom v ozadju, Janšev čebelnjak s slovenskim fantom in dekletom v narodni noši in naše najbolj zanimive panjske končnice. (Hudič brusi jezik dolgoletni babnici, Babji mlin, Lovčev pogreb).

Izlet na XXI. mednarodni čebelarski kongres Apimondije v Maryland v državi Washington v Združenih državah organizira Avstrijska čebelarska zveza na Dunaju. Izredno zanimiv izlet bo trajal od 7. do 26. avgusta 1967. Udeleženci se bodo zbrali na Dunaju in od tod odpeljali z vlakom do Luxemburga. Od tod pa bodo potem odleteli naravnost v New York. Ogledali si bodo Philadelphia, Baltimore, Washington in Maryland, kjer bodo na kongresu. Po-

tem bodo obiskali še Niagarske slapove in odpotovali v Kanado. Tu si bodo ogledali svetovno razstavo v Montrealu. V Evropo bodo poleteli na povratku preko mesta Reykjavik na Islandiji in se spet vrnili v Luxemburg. Cena za ves ta izlet, vključno hrano, prenočnino in vse vstopnine na razstavne prostore ter napitnino bo okrog 13.850 avstrijskih šillingov. Prijave sprejema Avstrijska čebelarstva zveza na Dunaju.

E. S.

Čebelarstvo v Romuniji. Čebelarstvo se je v Romuniji v zadnjem desetletju zelo razmahnilo. Dva vzroka sta za to odločilna. Prvič romunska država vedno bolj ceni čebelarstvo in ga pospešuje s precejšnjimi finančnimi sredstvi. Pa tudi drugače ga podpira, ker prinaša dragocene devize. Drugič odpira privatnemu čebelarju dodatni vir dohodkov k njegovi zelo nizki plači. Od 900.000 panjev jih je približno 70 % v privatnih rokah, ostalih 30 % pa ima socialistični sektor. Privatni čebelarji so zlasti delavci, kmetje, uradniki in zasebniki. Velike državne čebelarske farme oskrbujejo 2000 in 3000 panjev. Delijo se v brigade s po 1000 do 1500 panji, vodi jih brigadir, ki mu pomagajo 3 do 4 čebelarji, ter po en avtomobilist in traktorist. Traktor vozi predvsem na bližnja pasišča in na neprebraten svet donavske delte. Povprečno so čebele na leto pet do šestkrat na potovanju do oddaljenosti 200 km. Intenzivno izkoriščanje paše preprečuje rojilno razpoloženje.

Povprečno pridelajo v Romuniji na leto 10 do 15 kg medu na panj. Vedno večji pomen ima pridelovanje obnožine; en kilogram ima ceno 10 kg medu. Prizadevajo si, da pridelajo prvovrsten med. To so čisti sortni medovi: akacijev, lipov, hojev, smrekov in metin. Mešani in drugi sortni medovi, npr. sončnični, spadajo v drugo kvaliteto, je pa še tretja kvaliteta. Najboljši med ima ceno 16,5 leja, srednji 15 lejev, zadnja kvaliteta pa 14 lejev. Vse proizvode prodajajo centralni čebelarski zadrugi.

Zaposleni čebelarji dobivajo mesečno osnovno plačo 740 lejev. K temu pridejo še premije za prevažanje in storilnost. Tako npr. honorirajo vsak pridelani kilogram nad normo s 5 leji. Brigadirji in vodje obrata imajo primerno večje plače in dobivajo tudi dodatne premije. Ti naj

spodbujajo iniciativo in voljo za večjo storilnost.

Zanimiva je primerjava nekaterih cen. Tako stane 1 kg medu za potrošnika 26 do 28 lejev, 1 kg surovega masla pa stane 40 lejev, 1 kg kruha 2,50 leja. Z mesečnim zaslužkom si delavec lahko kupi tri do štiri pare čevljev ali obleko.

Pašne razmere so v Romuniji splošno zelo različne in zelo izdatne. Tam so ogromni akacijevi in lipovi gozdovi. Zelo je razvito tudi sadjarstvo. Na ogromnih poljih sejejo sončnice. Malinje, vrbove in travniško cvetje ustvarjajo poleg iglavcev na goratem svetu Karpatov osnovo za odlične paše. Kdor torej hoče redno dobivati velike količine medu, mora mnogo in zelo daleč prevažati. Danes je približno 60 % vseh panjev na pasiščih. Država in čebelarska organizacija pospešujeta prevažanje. Čebelarska društva organizirajo skupne prevoze. Država daje pri transportnih stroških 50 % popusta.

Romunska čebela je označena kot karpatska čebela (apis mellifica carpatia) in spada po prof. Ruttnerju h karniški skupini, čeprav kaže kot prehodna čebela očitne znake kavkaške pasme. Odlikuje se poleg drugih dragocenih svojstev predvsem s svojo presenetljivo pohlevnostjo.

Raziskovanje in proučevanje sta v romunskem čebelarstvu usmerjena zlasti k dviganju produkcije.

Zveza romunskih čebelarjev ima 60.000 članov, vodi jo izvršni odbor, ki ima 13 članov. Zakonodajno zbornico zastopa 51 članski centralni čebelarski svet in deželna konferenca, ki zaseda vsako peto leto. Razen centrale v Bukarešti so v 17 okrajih in v 154 okrožnih podružnicah z razmeroma velikim številom uradništva. Centralni čebelarski kombinat v Bukarešti, ki ga obnavljajo, pa naj ima okoli 700 ljudi. Zveza upravlja ne le centralno zadruge za med, ampak nabavlja in razpečuje tudi čebelarske potrebščine in razdeljuje sladkor za zimsko prehrano čebel. Zaradi tega vsestranskega monopolnega položaja zveza ni tako zelo navezana na članarino. Sladkorja dobivajo čebelarji 12 do 18 kg na panj.

Privatni čebelar je v svoji iniciativi zelo omejen. Marsikateri bi imel čas in spretnost, da bi si sam izdelal potrebno orodje in panje, vendar ne more kupiti desak in drugega gradiva. Socialistični sektor ima vedno prednost.

Po Imkerfreundu. S. R.

IZVLEČEK IZ ZAPISNIKA 6. SEJE IO dne 7. oktobra 1966

Vodje posameznih odsekov so bile ponovno opozorjeni, da morajo do prihodnje plenarne seje, ki bo predvidoma v novembru, predložiti izvršnemu odboru delovni program za leto 1967.

Zveza čebelarских organizacij v Beogradu je sklicala sejo zaradi čebelarškega simpozija, ki ga je organiziralo Poslovno udruženje za pčelarstvo Jugoslavije. Seja Zveze bo v nedeljo 9. oktobra. Udeležil se je bo predsednik Benedičič.

Grafoimpeks iz Zagreba nam je poslal dopis, da pride prihodnji teden njegov zastopnik k nam zaradi dogovora glede souporabe naših prostorov na Cankarjevi cesti.

Tovariš Češnovar, predsednik čebelarškega društva Nova Gorica, nam je poslal tri zapisnike o skupni seji z italijanskimi oblastnimi zastopniki čebelarstva.

Gospod Pfeifer, predsednik Južnotirolske čebelarške zveze, nam je sporočil, da nas obišče spotoma 8. oktobra s še štirimi drugimi čebelarji, ki bodo šli na čebelarški simpozij v Beograd.

Čebelarji iz Namestove v Čehoslovaški nameravajo prihodnje leto meseca julija obiskati Ljubljano.

Tečaja za vzrejo matic, ki bo v Grazu v Avstriji, se bodo udeležili urednik Senegačnik in ing. Šivic, od vzrejevalcev pa tov. Bukovšek, ing. Vidmar in Jalen.

Tajništvo

60-LETNICA ČEBELARSKE DRUŽINE GRADIŠČE-LENART V SLOVENSKIH GORICAH

Dne 24. avgusta 1966 je ČD Gradišče-Lenart v Slov. goricah slavila 60-letnico obstoja. Pred dobrimi 60 leti se je na pobudo znanega čebelarškega strokovnjaka Jurančiča zbrala v takratni Sv. Trojici v Slovenskih goricah skupina čebelarjev in ustanovila svojo organizacijo. Dolgih 60 let je ta organizacija združevala tukajšnje čebelarje, jih iz-

obraževala, jim nudila pomoč in koristila splošnemu gospodarstvu. Bili so časi, ko se je društveno delo bujno razvijalo, npr. leta 1936 in leta 1948, ko si je družina postavila svoj čebeljak. Včasih pa je društveno delo zastalo. Proslava 60-letnice je prav gotovo razgibala organizacijo samo pa tudi splošno zanimanje za čebelarstvo.

V prostorih Agrokombinata je organizirala družina lepo uspelo čebelarško razstavo. Razstavljeni so bili različni panji od navadnega drevesnega debela, koša in kranjčica do vseh vrst panjev s premičnim satjem. Na razstavi je bilo najrazličnejše čebelarško orodje in pripomočki, proizvodi čebel, številna čebelarška literatura, stene pa so krasili zanimivi grafikoni o pomembnosti čebelarstva. Razstava je pritegnila mnogo občinstva. Nekateri so prišli zaradi razstave same, druge pa so privabili ali medenjaki in medica ali pa medeno žganje, ki so ga možje prav pridno srkali.

Ob 11. uri so nam prijatelji iz Ljubljane v tukajšnjem prosvetnem domu — kino dvorani — vrteli film o življenju čebel. Lepo število gledalcev je z zanimanjem sledilo barvnemu filmu. Sam predsednik Zveze tov. Benedičič, ki nas je počastil s svojim obiskom, je navzočim s primerno razlago film še bolj približal.

Popoldne smo se zbrali čebelarji na turistični postojanki pri gostilni Elbl. Slavnostni seji so prisostvovali tudi predsednik mariborskega društva tov. Peter Močnik z več člani odbora, zastopniki občine in številni čebelarji, med njimi tudi mojster Kírer. Obiskali so nas tudi čebelarji izletniki iz Fochsrdorfa v Avstriji. Tov. Močnik je v svojem izčrpnem govoru prikazal pomen čebelarstva kot gospodarske panoge in pozval gospodarske organizacije, naj podpro naše delo. Društvo Maribor je ob tej priložnosti odlikovalo sedem tukajšnjih čebelarjev za zasluge v naši organizaciji z redom Antona Janše III. stopnje. Čebelarška družina Gradišče-Lenart se zahvaljuje Zvezi in društvu v Mariboru za vso materialno in moralno pomoč.

20-LETNICA ČEBELARSKE DRUŽINE STUDENCI-PEKRE

Pri čebelnjaku Mirka Vešnarja v Limbušu so se zbrali v vzornem čebelnjaku 18. julija popoldne čebelarji čebelarске družine Pekre-Studenci pa tudi prijatelji te čebelarске organizacije. Slavju so prisostvovali tudi zastopniki sosednih čebelarških družin. Družina je praznovala 20-letnico delovanja. Na njenem območju je čebelarstvo dobro razvito; razen štirih čebelarjev so vsi člani organizacije. Ob ustanovitvi je imela družina le malo članov, sedaj pa je njih število naraslo na 45. Clani imajo 503 AZ-panjev, ki jih prevažajo poleti na razne paše.

Slovesnost se je začela s pozdravom sedanjega predsednika tovariša Jožeta Hajnca. O razvoju in delu družine pa je poročal tovariš Štefan Pušauer. Prvi predsednik družine je bil Adolf Gril iz Peker, za njim pa tovariš Štefan Pušauer iz Studencev; sedaj vodi družino z velikim uspehom že 12 let tovariš Jože Hajnc iz Studencev. Pri organizacijskem delu so pomagali tajniki Adolf Sokol, Konrad Knez, Andrej Jemec in Janko

Fabič ter blagajnika Rudolf Rinc in Adolf Kajzer.

V imenu upravnega in nadzornega odbora društva za Maribor in okolico je pozdravil navzoče in čestital prirediteljem predsednik društva tovariš Peter Močnik z željo, da doseže družina še večji napredek v pobudo drugim. V nadaljnjem je opisal razmere, pod katerimi se je razvijalo društveno delo, ter delo čebelarске organizacije Slovenije. Le zavednost in požrtvovalnost članov je omogočila obstoj organizacije, ki na srečo ni doživela usode Sadjarskega in vrtnarskega društva.

Odbor družine organizira vsako leto razne sestanke s predavanji ter izlete članov in prijateljev čebelarstva. Na Ptujskem polju je kupila družina leta 1962 zemljišče v izmeri 52 arov. Tu ima čebelnjak za 200 panjev in člani lahko postavijo vanj čebele na ajdovo pašo.

Čebelarji so proslavili 20-letnico s svojimi prijatelji in gosti v veselem razpoloženju ob zvokih godbe in ostali na slavlju pozno v noč. Posebna zahvala za vse pa naj velja odborniku tovarišu Francu Koritniku in njegovi soprogi za odličen potek veselega dela prireditve.

Udeleženec

Veselo razpoloženi čebelarji na slovesnosti v Limbušu pri Mariboru.

POROČILO ZA SEPTEMBER

Ves mesec september ni bilo ugodnega vremena za čebele. Vsak drugi dan se je vreme spremenilo bodisi glede toplote ali pa padavin. Iz vseh krajev Slovenije smo dobili zelo neugodna poročila o vremenu, ki je pokvarilo skoraj povsod še zadnjo čebeljo pašo. Več starih čebelarjev ne pomni tako slabe letine.

Opazovalci poročajo:

Breg-Tržič: Mrtev mesec, ni bilo nobenega živahnega izleta.

Žirovnica-Postojna: V svojem 56-letnem čebelarjenju nisem doživel tako slabe čebelarske letine kakor letos. Skoro vse družine so dobesedno suhe, le nekatere imajo malo medu. Pred nekaj leti se ni nikdar zgodilo, da čebele ne bi bile nabrale zimске zaloge.

Selnica ob Dravi: V prvi dekadi je bilo lepo vreme, čebele so pridno izletavale, prinesle pa niso nič. 15. septembra sem začel krmiti na zimsko zalogo, ker so družine popolnoma suhe. Dodati bom moral 8–12 kg sladkorja na družino.

Prosenjakovci: Deževno in hladno vreme je uničilo jesensko oziroma travniško pašo. Povprečno bo treba dodati za zimo 5–8 kg sladkorja na panj.

Kraj opazovalnice	Donos ali poraba v			Skupno pridobil ali porabil dkg	Srednja mesečna toplotina ° C	Dnevi			Sončni sij v urah
	I.	II.	III.			izletni	deževni	s snežno odejo	
	mesečni tretjini dkg								
Breg—Tržič	— 90	— 20	— 10	— 120	+14,0	26	12	—	209
Dražgoše—Sk. Loka . .	— 50	— 90	— 60	— 200	+13,1	20	12	—	170
Žerovnica—Postojna . .	—115	—115	— 85	— 315	+14,2	25	6	—	205
Rogatec	— 90	— 60	— 50	— 200	+16,0	30	2	—	185
Lovrenc na Pohorju . .	—105	— 45	— 50	— 200	+16,0	30	11	—	162
Selnica ob Dravi . . .	— 76	— 73	— 72	— 221	+17,0	30	14	—	384
Lovrenc na Drav. polju	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cezanjevci—Ljutomer .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bučkovci—Videm	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ob Ščavnici	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prosenjakovci—M. Sobota	— 70	— 40	—	— 110	+14,7	30	9	—	260
M. Polana—Lendava . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svibnik—Črnomelj . .	— 30	— 80	— 70	— 180	+18,3	26	5	—	194
Iška vas	—	— 90	— 70	— 160	+15,4	28	4	—	152
Škofije pri Kopru . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pušča—Bistra—Zagreb .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Povpreček	—	—	—	—189,55	—	—	—	—	—

VSEM ČEBELARSKIM DRUŠTVOM IN DRUŽINAM

bomo poslali v mesecu novembru seznane članstva v trojniku s prošnjo, da jih izpolnijo v vseh rubrikah kar najbolj natančno in čitljivo. Naslovi naj bodo razporejeni po abecednem redu. Poleg bivališča naj bo hišna številka. Na to še posebej opozarjamo, kajti zaradi površno pisanih imen in bivališč nastajajo neprijetne pomote, tako da dobivajo nekateri člani po dva izvoda Slovenskega čebelarja, drugi pa ostanejo brez glasila, ker ga pošte zavračajo s pripombo »nepoznane«. V rubriki »Opombe« naj bodo vsi novi člani posebej označeni. Tu je treba vpisati tudi funkcije članov (predsednik, tajnik, blagajnik). Na koncu seznama povejte, na koga naj naslavljamo pošto.

Od izpolnjenih seznamov naj pošljejo družine en izvod Zvezi, drugega svojemu društvu, tretjega pa naj shranijo za lastno uporabo. Zveza in društva morajo imeti te sezname do 31. decembra 1966.

Da bo naše organizacijsko delo nemoteno potekalo, prosimo, da skličejo družine svoje redne letne občne zbornice do 31. decembra t.l., društva pa do 31. januarja 1967. Le tako bo mogoče pripraviti pravočasno potrebno gradivo za občni zbor Zveze. Odbornike prosimo, da začnejo še danes z organiziranjem čebelarjev, ki še niso v naših vrstah.

Tajništvo

ZVEZA IMA

še stare letnike Slovenskega čebelarja po ugodni ceni. Nevezani so letniki 1907, 1912, 1916, 1920—1926; 1928, 1930, 1931 do 1940; 1944, vezani in nevezani pa 1956, 1957, 1958, 1961 in 1962. Nadalje imamo še mnogo številčk nepopolnih letnikov od 1899 dalje. Imamo tudi še knjigi Sodobno čebelarstvo I. in II. del, skripta »Obolenja čebel in čebelje zalege« in razglednice panjskih končnic in serije 10 razglednic v originalnem ovitku.

V TISKOVNI SKLAD

Slovenskega čebelarja smo vpisali avtorske honorarje tistih piscev, ki nam niso poslali svojih pismenih izjav glede bančnega žiro računa. Honorarje imajo: Ivan Jurkas 560 Sdin, Valentin Pintar 560 Sdin, Franjo Vadnal 560 Sdin, Jagelo Klenovšek

570 Sdin, Miodrag Jerančič 570 Sdin, Peter Močnik 650 Sdin, Janko Belec 660 Sdin, Mirko Barbič 660 Sdin, Franjo Vrčko 760 Sdin, Franc Plevel 890 Sdin in Pavle Bricej 590 Sdin. Ko prejmemo predpisano izjavo, bomo nakazali znesek.

TV ODDAJA »TORKOV VEČER«

Dne 8. novembra t.l. bo ob 18.40 do 19.00 na sporedu naše televizije v seriji priljubljenih oddaj »Torkov večer« ena takih, ki bodo zanimale in pritegnile tudi naše čebelarje. Urednik oddaje Marjan Stare je tokrat segel po bogatem gradivu iz Čebelarkega muzeja v Radovljici in ga združil v oddaji s pristnim besedilom iz del našega velikega čebelarja Antona Janše. Oddaja ima predvsem namen približati premalo znano folklorno bogastvo naših panjskih končnic, poleg pa še v starinski, pristni besedi s konca 18. stoletja približati našim ljudem modre in še danes veljavne nauke Antona Janše.

Janševe misli in čebelarke napotke bo pripovedoval igralec Slovenskega narodnega gledališča Jože Zupan.

Za vse čebelarje pa tudi za ljubitelje naših zlahtnih likovnih in besednih zakladov, ki jih želimo rešiti pozabe, bo ta večer prav gotovo prijetno doživetje in zato nanje še posebej opozarjamo.

NAŠA RADIJSKA PREDAVANJA

bodo tudi v novembru in decembru. Okrog 20. novembra bo predaval urednik tov. Edi Senegačnik. Naslov predavanja: Naš čebelarski naraščaj. V decembru pa bo predaval tov. Ivan Rak o ameriškem nakladnem panju.

ČEBELARSKA PREDAVANJA

Društva in družine, ki nameravajo imeti predavanja, naj se o tem pravočasno pogovore in sporoče svoje želje Zvezi. Le tako bo mogoče vsa predavanja načrtno razporediti. Predavanja naj bodo predvsem v zimskem času od novembra do začetka aprila. Zveza nima toliko predavateljev, da bi bili vedno na voljo, zlasti pa ne v spomladanskem času.

Tajništvo